

Bodemkwaliteit op gras- en maisland

Tekst: Mariska Bloemberg-
van der Hulst
Foto's: Twan Wiermans

Boeren kunnen de bodemkwaliteit verbeteren als ze meer aansturen op beworteling en het grondonderzoek beter benutten. Ook is het zinvol om in te spelen op

de verschillen per perceel en binnen een perceel. Dat zijn enkele adviezen die dinsdag werden genoemd op de themamiddag over bemestingsadviezen en bodem-

kwaliteit in Nijkerk. De bijeenkomst werd georganiseerd door de Commissie Bemesting Grasland en Voedergewassen (CBGV).

'Ken je bodem en benut de analyse'

Organische stof is een belangrijke voorwaarde voor een goed producerende bodem. De juiste zuurgraad is minstens zo belangrijk. Helaas kampen nog veel percelen met een te lage pH. Maar liefst 20 procent van de maispercelen heeft een te lage zuurgraad.

ACHTERGROND

'Een goede pH van de bodem kan de opbrengst met 4 tot 10 procent verhogen. Houd dus de pH-waarde in de gaten, want die daalt elk jaar, en stem er je bekalking op af.' Dat zei Gerard Ros, senior projectmanager bij het Nutriënten Management Instituut (NMI), dinsdag op de themamiddag over bemestingsadviezen en bodemkwaliteit in Nijkerk. De bijeenkomst werd georganiseerd door de Commissie Bemesting Grasland en Voedergewassen (CBGV).

Op dit gebied valt er nog veel te halen voor melkveehouders. Slechts 5 procent van de graspercelen in Nederland heeft namelijk een pH lager dan de minimale streefwaarde van 4,6. Maar liefst 20 procent van de maispercelen kampt met een te lage zuurgraad (pH lager dan 5).

Dat is een gemiste kans, want de zuurgraad is van groot belang voor de beschikbaarheid van nutriënten, het bodemleven en de bodemstructuur. Regelmatig een vrachtje kalk over het perceel verdelen, is dus aan te raden. Kalk bevordert de omzetting van organisch materiaal zoals drijfmest, graszoden, wortel- en stoppelresten.

ORGANISCHE STOF

'Organische stof blijkt kalk te bufferen. Zit er veel organische stof in de bodem, dan dien je dus meer kalk te strooien. Dat geldt overigens ook voor kalium', aldus Ros. Hij verwijst naar de adviesbemesting.

Volgens Ros is de organische stof een van de belangrijkste indicatoren voor de bodemvruchtbaarheid. Het heeft namelijk invloed op de vocht- en luchthuishouding, de

Melkveehouders doen er goed aan om zich te verdiepen in de bodemkwaliteit.

bodemstructuur en de levering of vastlegging van nutriënten.

'1 procent organische stof heeft op zandgrond een stikstofleverend vermogen van 25 tot 40 kilo stikstof. Je kunt het organische stofgehalte beïnvloeden door gras-maisrotatie, groenbemesters, het aanvoeren van gewasresten en dierlijke mest. Een gift van 20 tot 25 ton runderdrijfmest is voldoende om de kwaliteit van organische stof in de bodem op peil te houden.' Een organisch stofgehalte van 1,5 procent is al voldoende voor een goede productie.

Bij het toedienen van drijfmest adviseerde Ros om dierlijke mest niet later dan 15 augustus toe te dienen. Kunstmest zou voor 15 september gegeven moeten worden. Hij raadde de aanwezigen aan om in het voorjaar goed op de temperatuursom (T-som) te letten. Dit advies zorgde echter voor discussie onder de deelnemers in de zaal.

'Is de T-som niet enorm achterhaald?', vroeg een van de melkveehouders. 'Kunnen we niet veel beter kijken naar de bodemtemperatuur?', vroeg een ander. Ros antwoordde daarop dat de bodemtemperatuur inderdaad een goed inzicht geeft. 'Maar deze methode is praktisch lastig uitvoerbaar en het vraagt om een meting per perceel. Er loopt momenteel een onderzoek naar het combineren van het T-som advies met de bodemtemperatuur.'

Tot slot gaf de NMI-manager de tip om de bemesting af te stemmen per perceel en ook de opbrengstpotentie daarin mee te nemen.

Arjan Reijneveld, productmanager bij Eurofins Agro, benadrukte dat veehouders het grondonderzoek goed moeten benutten. 'Bespreek dit met je adviseur en verdiep je in de bodemstructuur.' Ook inspelen op de verschillen per perceel is lonend. De website www.mijnpercelen.nl zou hiervoor een

geschikt hulpmiddel zijn. Maar daar was melkveehouder Tjerk Hof het niet mee eens. 'De site is nog niet gebruiksvriendelijk. Het kost ontzettend veel tijd om er informatie op te vinden.'

STAPPENPLAN

Daarnaast gaf Hof aan dat melkveehouders behoefte hebben aan een stappenplan waarmee ze de bodemkwaliteit kunnen verbeteren. 'Waar moet je beginnen? Een logisch stappenplan zorgt ervoor dat je geen misstappen maakt. Je wilt natuurlijk niet dat de bodemkwaliteit achteruitgaat. Er zijn uiteraard wel veel adviseurs met wie je kunt overleggen, maar die zijn commercieel.'

Hof sprak vol lof over de Bodemconditiescore, waarmee de conditie van de bodem inzichtelijk wordt. 'Nu nog een praktisch stappenplan om die conditie te verbeteren.'

Tips voor een betere bodemkwaliteit

- Stem bemesting af op het perceel;
- Benut het grondonderzoek;
- Ken je perceel;
- Zorg dat de pH op peil is;
- Streef naar betere beworteling;
- Geef alle percelen jaarlijks een basisgift dierlijke mest;
- Geef NH₄-meststof in het voorjaar en dierlijke mest voor de zomer;
- Vraag naar beworteling bij rassenkeuze;
- Verdiep je in de bodemstructuur;
- Besteed aandacht aan machines, banden en bandenspanning;
- Denk eens aan onderwaterdrainage;
- Stem de bemestingstechniek af op het perceel;
- Voer de Bodemconditiescore uit.